

державного педагогічного університету; ЩЕТИНІНА Ольга Сергіївна – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри комп'ютерних технологій Бердянського державного педагогічного університету; ФЕДОРОВ Олег Валерійович – асистент кафедри комп'ютерних технологій та інформатики Бердянського державного педагогічного університету.

Запрошені:

ПІНЧУК Валентина Юріївна – завідувачка аспірантурою Бердянського державного педагогічного університету; ПРИВЕЗЕНЦЕВ Олександр Сергійович – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, 4-го року навчання спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» Бердянського державного педагогічного університету; ДМИТРЕНКО Дмитро Миколайович – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, 4-го року навчання спеціальності «015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)» Бердянського державного педагогічного університету;

Головуючим на засіданні кафедри обрано ПЕРЕГУДОВУ Валентину Іванівну – кандидатку педагогічних наук, доцентку, завідувачку кафедри професійної освіти та технологій Бердянського державного педагогічного університету.

Секретарем обрано КУРИЛО Ольгу Юріївну – докторку філософії, старшу викладачку кафедри професійної освіти та технологій Бердянського державного педагогічного університету.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: про попередній розгляд дисертаційної роботи ГОРБАТЮКА Іллі Анатолійовича на тему: «Підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки», галузь знань «01 Освіта/Педагогіка». Науковий керівник – докторка педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри професійної освіти та технологій Бердянського державного педагогічного університету КРИВИЛЬОВА Олена Анатоліївна.

СЛУХАЛИ: доповідь про результати завершеного дослідження здобувача третього рівня вищої освіти ГОРБАТЮКА Іллі Анатолійовича на тему: «Підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки», галузь знань «01 Освіта/Педагогіка».

ВИСТУПИЛИ: поставили запитання ПЕРЕГУДОВА Валентина Іванівна – кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри професійної освіти та технологій; ЖИГІРЬ Вікторія Іванівна – докторка педагогічних наук, професорка кафедри професійної освіти та технологій, деканка факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти; ВСНЦЕВА Надія Олександрівна – докторка педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки; ПЕТРИК Крістіна Юріївна – кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри педагогіки.

З позитивною оцінкою дисертації виступили:

1) наукова керівниця – КРИВИЛЬОВА Олена Анатоліївна – докторка педагогічних наук, доцентка, професорка кафедри професійної освіти та технологій;

2) рецензент – ОВСЯННИКОВ Олександр Сергійович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та інформатики, заступник декана з наукової та міжнародної діяльності факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти;

3) рецензентка – ЩЕТИНІНА Ольга Сергіївна – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри комп'ютерних технологій.

Узяли участь в обговоренні роботи ЖИГІРЬ Вікторія Іванівна – докторка педагогічних наук, професорка кафедри професійної освіти та технологій, деканка факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти; ВЄНЦЕВА Надія Олександрівна – докторка педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки.

УХВАЛИЛИ:

На підставі експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувача, поставлених запитань присутніх і відповідей здобувача, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації, виступів наукового керівника та рецензентів, прийняли такий висновок щодо дисертаційної роботи

ГОРБАТЮК Ілля Анатолійович подав на розгляд дисертаційну роботу на тему «Підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проектного управління»:

Актуальність теми дослідження зумовлена зростанням потреби ІТ-галузі у фахівцях, здатних не лише здійснювати розробку програмного забезпечення, а й ефективно управляти ІТ-проектами в умовах динамічного розвитку цифрового суспільства. Сучасна професійна діяльність бакалаврів з інженерії програмного забезпечення передбачає поєднання технічних компетентностей із навичками проектного управління, командної взаємодії, прийняття рішень та організації процесів розробки програмного забезпечення.

З огляду на результати аналізу соціально-економічних вимог, науково-педагогічної літератури, сучасної освітньої практики з підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення і тенденцій її розвитку встановлено суперечності, що виникли між: запитом сучасної української ІТ-галузі на фахівців, здатних здійснювати ефективно проектне управління, і обмеженим рівнем інтеграції управлінського компонента у професійну підготовку майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення в закладах вищої освіти; потребами забезпечення високого рівня готовності майбутніх фахівців з інженерії програмного забезпечення до проектного управління як обов'язкового компонента їхнього професіоналізму й недостатнім теоретико-методологічним і методичним обґрунтуванням його формування у закладах вищої освіти; потребою у цілеспрямованому формуванні готовності майбутніх фахівців з інженерії програмного забезпечення до проектного

управління в процесі професійної підготовки та недостатнім рівнем розробленості методичного забезпечення цього процесу.

Отже, актуальність досліджуваної проблеми, її недостатня теоретико-методична та практична розробленість і виявлені суперечності зумовили вибір теми дослідження «Підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління».

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що:

вперше: теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено ефективність структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління, яка складається з цільового, методологічного, змістово-процесуального та оцінно-результативного блоків; забезпечує результат, яким є сформована готовність майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління; передбачає поетапне запровадження оновленого змісту, форм організації освітнього процесу, методів і засобів навчання; реалізується завдяки створенню організаційно-педагогічних умов (системне впровадження проблемно-орієнтованого навчання, спрямованого на моделювання та розв'язання реальних професійних ситуацій з проєктного управління у сфері інженерії програмного забезпечення; оновлення змісту освітніх компонент з урахуванням специфіки проєктного управління в галузі інженерії програмного забезпечення та сучасних вимог ІТ-індустрії; забезпечення педагогічного супроводу та рефлексії, що передбачає консультування, зворотний зв'язок і аналіз результатів проблемно-проєктної діяльності з метою корекції навчального процесу та усвідомлення здобутого досвіду);

уточнено поняття «підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління» і «готовність майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління», тлумачення яких орієнтоване на предмет дослідження;

удосконалено критерії сформованості готовності майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління; зміст професійної підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління завдяки впровадженню системи проблемно-орієнтованих та проєктно-практичних завдань з елементами управлінської діяльності;

подальшого розвитку набули наукові ідеї щодо професійної підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення на основі концептуальних підходів (системного, синергетичного і компетентнісного) і специфічних (інтегративного та проєктного).

Практичне значення отриманих результатів дослідження полягає в тому, що створено й впроваджено в процес професійної підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення систему проблемно-орієнтованих та проєктно-практичних завдань з елементами управлінської діяльності (на прикладі змісту дисциплін циклу професійної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти за

спеціальністю 121 Інженерія програмного забезпечення: «Групова динаміка та командна комунікація» (3-й рік навчання), «Фінансовий менеджмент ІТ-проектів», «Менеджмент проектів з розробки програмного забезпечення», «Економічне обґрунтування ІТ-проектів» (4-й рік навчання)) та навчальний курс «Теорія та практика проектного управління в інженерії програмного забезпечення».

Матеріали дослідження впроваджено в освітній процес Західноукраїнського національного університету (довідка № 126-27/1248 від 20.05.26 р.), Луцького національного технічного університету (довідка №1522/01-14 від 26.05.26 р.), Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (довідка № 137/04 від 25.05.26 р.).

Матеріали дослідження можуть бути використані під час професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення.

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення та результати дослідження доповідалися й обговорювалися на науково-практичних конференціях: «Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації» (Запоріжжя, 2022); «Цифрові технології у професійній діяльності» (Запоріжжя, 2023); «Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівці-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях» (Запоріжжя, 2023); «Наукові засади підготовки фахівців інженерно-педагогічного та технологічного напрямків» (Запоріжжя, 2024); «Наукові підсумки 2024 року» (Харків, 2024); «Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти» (Тернопіль, 2026).

Основні теоретичні положення й висновки дисертації відображено в 12 публікаціях автора, з них: 5 статей у наукових фахових виданнях України з психолого-педагогічних наук, 1 стаття в зарубіжному науковому виданні, 6 тез доповідей у матеріалах конференцій.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Gorbatiuk I., Kryvylova O. Ukrainian it students and project management: are they prepared for industry demands? *SWorldJournal*. 2026. № 35-04. С. 142-161. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2026-35-04-102>
2. Горбатюк І. Організація підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проектного управління в умовах педагогічного експерименту. *Інноваційна педагогіка*. 2026. Вип. 92, том 1. С. 220–225. <https://doi.org/10.32782/ip/92.1.45>
3. Горбатюк І. Особливості проектного управління в контексті інженерії програмного забезпечення. *Наукові записки БДПУ*. 2022. № 3. С. 267–274. <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2022-1-3-267-274>.
4. Горбатюк І. Підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проектного управління на основі проблемного навчання.

Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. Вип. 6/2025(155). С. 32–39.
<https://doi.org/10.32782/1995-0519.2025.6.4>

5. Горбатюк І. Структурно-функціональна модель підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 95, том 1, 2026. С. 303–309.
<https://doi.org/10.24919/2308-4863/95-1-43>
6. Горбатюк І. Функціональна основа проєктного управління майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення. *Освіта та розвиток дитини НАПН України*. 2023. № 3 (90). С. 22-26. [https://doi.org/10.32405/2309-3935-2023-3\(90\)-22-26](https://doi.org/10.32405/2309-3935-2023-3(90)-22-26)

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації :

7. Горбатюк І. Характеристика узгодженості підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення з вимогами стейкхолдерів. *Цифрові технології у професійній діяльності* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтер.-конф., м. Бердянськ, 12-13 травня 2023 р. Бердянськ, 2023. С. 142-144
URL: <https://dspace.bdpu.org.ua/items/597751b9-03dd-47d2-9241-c119f9973eb5>
8. Горбатюк І. Оцінка вартості програмного забезпечення як методологічна проблема ІТ-галузі. *Розвиток сучасної науки та освіти: реалії, проблеми якості, інновації* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф., м. Запоріжжя, 30 верес. 2022 р. Запоріжжя, 2022. С. 506-510.
URL: <https://elar.tsatu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/1fbc8169-7391-446d-b8f2-8c4720b7ae98/content>
9. Горбатюк І. Зміст підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління. *Наукові засади підготовки фахівців інженерно-педагогічного та технологічного напрямків* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтер.-конф., м. Запоріжжя, 15 трав. 2024 р. Запоріжжя, 2024. С. 21-24.
URL: <https://dspace.bdpu.org.ua/items/138737b1-cba5-4143-ad97-5b07948a38b8>
10. Горбатюк І. А., Кривильова О. А. Trello як засіб формування готовності майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління. *Наукові підсумки 2024 року*: матеріали XIII наукової конференції. Харків, 2024. С. 44. URL: https://entc.com.ua/download/pidsumki_2024.pdf
11. Горбатюк І. А. Особистісний складник готовності майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління. *Науково-дослідна робота в системі підготовки фахівці-педагогів у природничій, технологічній і комп'ютерній галузях* : матеріали IX Всеукр. наук.-практ. інтер.-конф., м. Запоріжжя, 21-22 верес. 2023 р. Запоріжжя, 2023. С. 52-54.
URL: <https://dspace.bdpu.org.ua/items/f1a5d847-7f15-4957-a151-3f2be02d2f7c>
12. Горбатюк І. А. Методологічні підходи підготовки майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління. *Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти* : матеріали VIII

Всеукр. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 23-24 квіт. 2026 р. Тернопіль, 2026.
С. 109-112. URL:
<https://drive.google.com/drive/folders/1q3Mi3PD5SDTVOthQHZGju3b8vHdGGGgJ>

Результати дисертаційної роботи повністю відображено в публікаціях.
Дисертаційна робота виконана самостійно та не містить плагіату.

Оцінка змісту й оформлення дисертації. Дисертація написана науковою мовою, структура дисертації відповідає алгоритму проведеного автором дослідження. Зміст наукової роботи викладено українською мовою в логічній послідовності та доступною для сприйняття, доречно використано наукові терміни.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота ГОРБАТЮКА Іллі Анатолійовича «Підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління» є завершеним, самостійним дослідженням, що має наукову новизну, теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», постанови КМУ № 502 від 19.05.2023 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів», а його автор ГОРБАТЮК Ілля Анатолійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії (PhD) зі спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки», галузь знань «01 Освіта/Педагогіка».

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Дисертаційну роботу «Підготовка майбутніх бакалаврів з інженерії програмного забезпечення до проєктного управління», подану ГОРБАТЮКОМ Іллею Анатолійовичем на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту.

Головою спеціалізованої вченої ради призначити:

ЖИГІРЬ Вікторію Іванівну – докторку педагогічних наук, професорку кафедри професійної освіти та технологій, деканку факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету.

Рецензентами призначити:

ОВСЯННІКОВА Олександра Сергійовича – кандидата педагогічних наук, доцента, заступника декана з наукової та міжнародної діяльності факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти Бердянського державного педагогічного університету

ЩЕТИНІНУ Ольгу Сергіївну – кандидатку педагогічних наук, доцентку кафедри комп'ютерних технологій та інформатики Бердянського державного педагогічного університету

Опонентами призначити:

ГОРБАТЮКА Романа Михайловича – доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри машинознавства і транспорту, професора кафедри машинознавства і транспорту Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

ТІТОВУ Олену Анатоліївну – докторку педагогічних наук, професорку, завідувачку відділу фахової передвищої освіти Інституту професійної освіти Національної академії педагогічних наук України

Голова на засіданні:

кандидатка педагогічних наук,
доцентка, завідувачка кафедри
професійної освіти та технологій
Бердянського державного
педагогічного університету

Валентина ПЕРЕГУДОВА

Секретар засідання:

докторка філософії,
старша викладачка кафедри
професійної освіти та технологій
Бердянського державного
педагогічного університету

Ольга КУРИЛО